

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Frygt og Bæven

Citation: Kierkegaard, Søren: "Frygt og bæven", i Kierkegaard, Søren: *Frygt og bæven*, udg. af Lars Petersen ; Merete Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1994, s. 53. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kierkegaard02val-shoot-idm140578677187424/facsimile.pdf> (tilgået 25. oktober 2021)

Anvendt udgave: Frygt og bæven

Ophavsret Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

Problema I

Gives der en teleologisk Suspension af det Ethiske?

Det Ethiske er som saadant det Almene, og som det Almene Det, der er gjældende for Enhver, hvilket fra en anden Side lader sig udtrykke saaledes, at det er gjældende i ethvert Øieblik. Det hviler immanent i sig selv, har Intet uden for sig, der er dets *τελος*, men er selv *τελος* for Alt, hvad det har udenfor sig, og naar det Ethiske har optaget dette i sig, da kommer det ikke videre. Umiddelbar sandelig og sjælelig bestemt er den Enkelte den Enkelte, der i det Almene har sit *τελος*, og dette er hans ethiske Opgave, bestandig at udtrykke sig selv i dette, at ophæve sin Enkelthed for at blive det Almene. Saasnart den Enkelte vil gøre sig gjældende i sin Enkelthed ligeoverfor det Almene, da synder han, og kan kun ved at anerkjende dette atter forsones sig med det Almene. Hver Gang den Enkelte, efterat have været traadt ind i det Almene, føler en Tilskyndelse til at gøre sig gjældende som den Enkelte, da er han i Anfægtelse, af hvilken han kun arbejder sig ud, ved angrende at opgave sig selv som den Enkelte i det Almene. Er dette det Høieste, der lader sig sige om Mennesker og om hans Tilværelse, saa har det Ethiske samme Beskaffenhed som et Menneskes evige Salighed, hvilken i al Evighed og i ethvert Øieblik er hans *τελος*, da det vilde være en Modsigelse, at den skulde kunne opgives (∴ teleologisk suspenderes) da den, saasnart den suspenderes, forskjæntses, medens hvad der suspenderes ikke er forskjæntset, men netop bevaret i det Høiere, der er dets *τελος*.

Forholder det sig saaledes, da har Hegel Ret, naar han lader Mennesket i det Gode og Samvittigheden kun være bestemt som den Enkelte, han har Ret i at betragte denne Bestemmethed som en «moralisk Form af det Ondes» (efr. især Retsphilosophien) hvilken skal ophæves i det Sædeliges Teleologi, saaledes at den Enkelte, der forbliver i huint Stadium, enten synder eller ligger i Anfægtelse. Hvad Hegel derimod ikke har Ret i, er at tale om Troen, Utet i ikke høit og lydeligt at protestere mod, at Abraham nyder Hæder og Ære som en Troens Fader, medens han burde hjemvises og udvises som en Morder.